

De R.-K. sacramenten in Bijbels licht

Ds. H.J. Hegger

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	3
Wat zijn sacramenten?	5
De doop	7
Het vormsel	8
De eucharistie	10
A. De tegenwoordigheid van Christus in de Eucharistie	
B. De mis als offer	
De biecht	21
Het oliesel	22
Commentaar vanuit de Schrift	
De priesterwijding	25
Zo spreekt de Heere!	28
Het huwelijk	30
Commentaar vanuit de Schrift	
Dus toch?	32
Wat is het evangelie?	33

Inleiding

In de "Inleiding" op de brochure "De heiligenverering in Bijbels licht" heb ik gewezen op het grondverschil van Rome en Reformatie over de inhoud van het woord "genade". Ik herhaal dat kort:

Volgens de Reformatie is de genade iets buiten de mens n.l.

- a. Gods goedgunstige gezindheid jegens het mensdom, op grond waarvan Hij Zijn eigen Zoon heeft willen offeren voor de redding van de wereld (Joh. 3:16).
- b. De gerechtigheid van Christus die wordt toegerekend van buiten af aan hen die in Christus geloven.

Die gerechtigheid van Christus bestaat uit:

- a. Zijn plaatsbekledende lijden en sterven, waardoor Hij de zonden van hen die in Hem geloven, heeft gedragen en uitgeboet; zie o.a. Joh. 1 :29 en Jes. 53
- b. Zijn plaatsbekledende heilige leven, Zijn volstreekte gehoorzaamheid aan de Vader.

Volgens Rome en Reformatie heeft er bij iemand die tot geloof in Christus komt, een diepgaande verandering plaats. Jezus vergelijkt die verandering met een tweede, een geestelijke geboorte.

Maar ook hier volgt meteen een verschil in visie. Volgens de Reformatie bestaat die radicale verandering daarin dat de mens voortaan innerlijk geheel en al gericht is op God. Hij is een nieuwe schepping geworden. De Heilige Geest is in hem komen wonen en richt de wedergeborene mens op de verheerlijking van Christus.

Let men op dat nieuwe levensbeginsel, dan moet men van een wedergeborene zeggen: "Hij kan zelfs niet zondigen, want hij is uit God geboren" (1 Joh. 3:9; zie ook Joh. 1:12-13).

Maar helaas -dit is een beschikking van God die wij in ootmoed moeten aanvaarden- blijft de macht van de zonde nog werkzaam in ons. Daarom kan Johannes in diezelfde brief schrijven: "Als wij beweren zonder zonde te zijn, bedriegen wij onszelf en woont de waarheid niet in ons. Als wij onze zonden belijden, is Hij zo getrouwen genadig, dat Hij onze zonden vergeeft en ons reinigt van alle kwaad. Maar als wij zeggen dat wij geen zonde bedreven hebben, maken wij Hem tot leugenaar; dan woont Zijn woord niet in ons. Kinderen, ik schrijf u met de bedoeling dat gij niet zoudt zondigen. Maar ook al zou iemand zonde bedrijven: wij hebben een voorspreker bij de Vader, Jezus Christus die geheel zondeloos is, die al onze zonden goedmaakt en niet alleen die van ons maar die van de hele wereld" (1 Joh. 1:8-10; 2:1-2),

Rome echter leert dat die wedergeboorte veel meer is dan alleen maar een herstel van de gerichtheid op God, die de mens in het paradijs bij zijn schepping van God had meegekregen. Volgens Rome wordt de mens door die wedergeboorte verbovennatuurlijkt, vergoddelijkt. Hij krijgt er een nieuwe natuur bij, die echter op harmonische wijze gebouwd wordt op de oude natuur. Die nieuwe natuur is de deelname aan Gods natuur.

Ook de Reformatie stemt vanzelfsprekend in met wat Petrus schrijft: "... opdat gij deel zoudt krijgen aan Gods eigen wezen" (2 Petr. 1:4). (SV: "opdat gij daardoor de goddelijke natuur deelachtig zoudt worden").

Maar de Reformatie verklaart die deelname aan Gods natuur vanuit het geloof. Door het geloof richt ik mij helemaal op God, verplaats mij a.h.w. in Christus en krijg aldus deel aan Hem en door Hem aan de ganse Godheid (Kol. 2:9). Door dat geloof ben ik in Christus en is Christus in mij (Joh. 15:1-8).

Op grond van dat onderscheid leert Rome dat God zonder meer behagen heeft in de wedergeboren mens, dus niet omdat hem de gerechtigheid van Christus wordt toegerekend. De Reformatie echter wijst op het beginsel van de zonde dat nog altijd in ons werkzaam is. Daardoor kunnen wij God nooit iets aanbieden dat Hem op zichzelf aangenaam zou zijn.

Wij belijden met de psalmist van wie duidelijk blijkt dat hij een gelovige is: "Onthield gij de schulden, o God, wie hield stand in uw oordeel? Doch vergeving is er bij U, want zó wilt Ge gevreesd zijn" (ps. 130:3-4). "Zo Gij, Heere, de ongerechtigheden gadeslaat, Heere, wie zal bestaan? Maar bij U is vergeving, opdat Gij gevreesd wordt" (SV).

Daarom durven en willen wij nooit onder Gods ogen komen tenzij bekleed met de gerechtigheid van Christus, die ons door het geloof van buiten af wordt toegerekend.

Omdat de genade volgens Rome iets is in de mens nl. de bovennatuurlijke verandering van zijn hele wezen op grond waarvan hij nu in zichzelf aangenaam is aan God, is het mogelijk dat de mens de beschikking krijgt over die genade. Volgens Rome heeft God de bemiddeling van die genade o.a. toevertrouwd aan de heiligen in de hemel, vooral aan Maria, de middelares van alle genaden; en hier op aarde heeft God die bemiddeling toevertrouwd aan de paus (die deze bemiddeling weer toevertrouwt aan de bisschoppen en de priesters) via de sacramenten.

Vandaar eerst:

Wat zijn sacramenten?

Volgens de vroegere catechismus van de Nederlandse bisschoppen: "Sacramenten zijn heilige handelingen en woorden, door Christus ingesteld, om de genade te geven die zij aanduiden".

Volgens de Nieuwe Catechismus (van de Nederlandse bisschoppen van 1966): "Het zijn geen lege tekenen, maar werkzame; zij spreken niet slechts van verlossing, maar geven verlossing" (p. 297). "Door aan te duiden geven zij ook. Zij doen werkelijk wat zij betekenen. De eucharistie is voeding door Jezus' lichaam. De doop is nieuwe geboorte. Wat symbolisch wordt aangeduid, wordt werkelijk gegeven" (p. 300).

Volgens de Reformatie beelden de Sacramenten de genade, Gods barmhartige gezindheid jegens ons, uit en onderstrepen, bevestigen, verzegelen aldus de belofte dat de mens enkel door geloof deze genade deelachtig wordt. De Reformatie houdt vast aan de grondgedachte van de Bijbel dat de mens het heil niet deelachtig wordt door een of andere ceremonie, maar enkel door geloof. Wij menen dat deze gedachte ook duidelijk terug te vinden is in het O.T.

Paulus betoogt dat in Rom. 4:9-12. Hij zegt dat Abraham de gerechtigheid ontving door het geloof en niet door de besnijdenis, want die ontving hij pas nadat hij tot geloof was gekomen. "Het teken der besnijdenis heeft hij juist ontvangen als bezegeling van de geloofsgerechtigheid, die hij reeds als onbesnedene bezat" (Rom. 4: 11).

Dat is het grote verschil geweest tussen de Bijbelse godsdienst en al de andere religies. Daar moest het heil bemiddeld worden door priesters met hun vele magische rituelen en ceremonies. Maar de God van Israël vroeg steeds naar het hart. Hij verlangde dat Zijn volk zich in geloof geheel en al aan Hem zou toevertrouwen.

De profeten hebben steeds gewezen op het innerlijke, op de besnijdenis van het hart. Het is dan ook geheel in strijd met de grondgedachte van de Bijbel, wanneer in het N.T. het heil ineens wél afhankelijk zou worden van het stipt volbrengen van bepaalde ceremonies. Het Nieuwe Testament wordt steeds als het volmaakte tegenover het onvolmaakte Oude Testament gesteld. Dat komt omdat Jezus gekomen is om het O.T. "te vervullen"(Mat. 5: 17). "De wet laat slechts een schaduw zien van de goede dingen die komen moesten, niet hun ware gedaante" (Hebr. 10:1). Daarom kon Jezus de nieuwe godsdienst, de nieuwe aanbidding die Hij bracht, noemen een "aanbidding in geest en in waarheid" (Joh. 4:24).

Graag ook nog déze inleidende opmerking. God heeft Zichzelf aan het Joodse volk geopenbaard en aan geen ander volk.

Dat betekent dat wij die openbaring van God slechts kunnen kennen door te luisteren naar Zijn handelen met het volk Israël dat door God werd uitverkoren; niet omdat het beter was dan de anderen, maar enkel vanwege Gods vrije genade.

Dit handelen van God heeft Hij laten vastleggen in geschriften, die door de Heilige Geest zijn geïnspireerd en daarom geen dwaling kunnen bevatten, maar die tevens het product zijn van Joodse schrijvers. De openbaring van God komt dus tot ons in het gewaad van het Joodse gedachteklimaat, de Joodse gevoelswereld en de Joodse leefomstandigheden.

Het is volstrekt onjuist, wanneer wij de Bijbel willen verklaren met behulp van onze westerse, voornamelijk door de Griekse, heidense filosofen geïnspireerde cultuur. Doen we dat toch, dan maken we ons schuldig aan ongehoorzaamheid jegens God en aan (geestelijk) antisemitisme dat de uitverkoren plaats van Israël niet wil erkennen, dat het heidense Athene en Rome wil stellen boven Jeruzalem, de plaats waar God wonen wilde, het heilige Sion.

Wanneer wij dus de sacramenten, de tekenen en zegelen van het Nieuwe Verbond, willen verklaren, dan moeten we dat steeds doen tegen de achtergrond en in het verlengde van de tekenen en zegelen, die God ingesteld heeft voor het Oude Verbond. En dat wil ik in deze brochure doen.

De Doop

"Wat is het H. Doopsel? Het H. Doopsel is het Sacrament, waardoor wij herboren worden tot het bovennatuurlijke leven en lid worden van de H. Kerk" (Oude r.-k. catechismus).

Wij kunnen het hier niet mee eens zijn, omdat volgens de Bijbel de mens het eeuwige leven ontvangt door het geloof. "Wie in Mij gelooft, heeft het eeuwige leven" (Joh. 6:47 SV), heeft Jezus gezegd, dus niet: "Wie gedoopt wordt, heeft het eeuwige leven".

De Doop wordt door Petrus (1 Petr. 3:18-22) vergeleken met de ark, die het gezin van Noach over de verdelgingswateren van de zondvloed heen droeg. Maar "door het geloof heeft Noach, na door God te zijn gewaarschuwd voor wat nog niet te zien was, met grote zorg de ark gebouwd, om zijn huisgezin te redden. Door zijn geloof heeft hij de wereld veroordeeld en zelf de gerechtigheid van het geloof verworven" (Hebr. 11 :7).

Volgens de oude Catechismus krijgen we door het Doopsel "de heiligmakende genade, die ons tot christen, tot kind van God en tot lid van de H. Kerk maakt".

Maar volgens de Bijbel worden wij kind van God, niet door een ceremonie te ondergaan, maar door het geloof: "Aan hen die in Zijn Naam geloven, gaf Hij het vermogen om kinderen van God te worden" (Joh. 1:12).

We worden kind van God door de geboorte uit God, de wedergeboorte. Petrus schrijft dat we wedergeboren worden "door het levende en eeuwig blijvende Woord van God" (1 Petr. 1:23 SV), dus niet door een lichamelijke afwassing.

Volgens de oude Catechismus (vr. 209) "doet de heiligmakende genade de H. Drieëenheid in ons wonen". Maar Paulus schrijft: "... opdat Christus door het geloof in u wone" (Ef. 3: 17), dus niet door de Doop.

Het is ook niet waar dat wij door de Doop de vergeving der zonden zouden ontvangen, zoals het concilie van Trente (zevende zitting, canon 5) leert.

Jezus heeft immers aan Paulus de opdracht gegeven zich met het Evangelie tot de heidenen te wenden: "... opdat zij door in Mij te geloven vergiffenis krijgen van hun zonden en een erfdeel met de geheiligden" (Hand. 26: 18).

Het Vormsel

In de Apostolische Constitutie van Paulus VI (15 aug. 1971) lezen we: "Het Sacrament van het Vormsel wordt toegediend door de zalving met chrisma op het voorhoofd, die door de oplegging van de hand geschiedt, en door de woorden: Ontvangt het zegel van de gave van de Heilige Geest".

"Het Vormsel is het Sacrament waardoor de Heilige Geest op bijzondere wijze in ons komt om ons te versterken in het geloof" (Oude Catechismus, vr. 243).

Wat zegt de Bijbel?

Het ontvangen van de volheid van de Geest is niet afhankelijk van een ceremonie. Op de pinksterdag openbaarde de Heilige Geest Zich door een stormwind en door vurige tongen, waarna de aanwezigen vervuld werden met de Heilige Geest.

In Hand. 8:14-24 blijkt dat de apostelen Petrus en Johannes de gelovigen van Samaria de handen oplegden, opdat zij vervuld zouden worden met de Heilige Geest. Datzelfde deed Paulus volgens Hand. 19: 1-7. Maar in Hand. 10:44 lezen we dat de Heilige Geest op de aanwezigen viel, terwijl Petrus sprak, dus zonder enig begeleidend teken.

En nergens lezen we in het N. T. dat gelovigen gezalfd werden met de bedoeling om daardoor de Geest te ontvangen in volheid.

De vervulling met de Heilige Geest wordt ook niet uitsluitend door een ambtsdrager bemiddeld. We lezen dat Ananias Paulus de handen oplegde, "opdat ge weer zien moogt en vervuld worden van de Heilige Geest" (Hand. 9: 17).

Van deze Ananias wordt alleen gezegd: "En er was een zeker discipel te Damaskus".

De Bijbel tekent ons de Heilige Geest als de volstrekt Soevereine. Wanneer Paulus de verschillende gaven van de Geest beschreven heeft, besluit hij aldus: "Maar alles is het werk van een en dezelfde Geest, die aan ieder Zijn gaven uitdeelt zoals Hij het wil" (1 Kor. 12:11), dus niet: "zoals de pausen dat willen".

Over de verandering van de wijze van toedienen van het Vormsel door Paulus VI schrijft prof. v.d. Ploeg: "Als de Kerk de ceremoniën van een Sacrament kan veranderen, met behoud van hun wezenlijke betekenis, kon zij bij het Vormsel ook de veranderingen aanbrengen die nu hebben plaatsgehad" (a.w. bl. 130). En dus zou de Heilige Geest Zich moeten voegen naar de beslissingen van een mens? De Bijbel leert ons dat Hij dat niet belieft. De Heilige Geest bedient de mensen niet op hun wenken.

Wel zit er een Bijbelse wortel in de r.-k. leer over het Vormsel. We zien in het N.T. dat mensen die reeds echt tot geloof zijn gekomen, daardoor nog niet de volheid van de Geest hoeven te bezitten.

Een duidelijk voorbeeld zijn de apostelen. Jezus zegt tot hen: "Gij zijt al rein dank zij het woord dat Ik tot u gesproken heb". "Ik heb u vrienden genoemd" (Joh. 15:3, 15).

Toch beveelt Jezus hen vóór Zijn hemelvaart Jeruzalem niet te verlaten, maar te wachten, totdat ze gedoopt zouden worden in de Heilige Geest. Dat gebeurde op de pinksterdag: "Zij werden allen vervuld van de Heilige Geest" (Hand. 2:4).

En we lezen over degenen die in Samaria tot geloof in Christus waren gekomen, dat zij pas vervuld werden met de Heilige Geest, toen Petrus en Johannes hen de handen oplegden.

In al die verhalen ligt opgesloten dat wij voortdurend moeten bidden om een steeds weer herhaalde vervulling met de Heilige Geest. Dat zegt Paulus ook met even zoveel woorden: "Laat u bezielen door de Geest" (Ef. 5:18). "Wordt vervuld met de Geest" (SV).

Wij hebben de Heilige Geest voortdurend nodig om zicht te krijgen op de macht van de zonde in ons, om ons tot verootmoediging en verbrokenheid daarover te brengen, om met zegen te kunnen werken voor Gods Koninkrijk.

Mensen die menen reeds alles te hebben ontvangen, toen ze tot geloof in Christus kwamen, lopen groot gevaar te vervallen tot zelfvoldaanheid, tot hoogmoed. En hoogmoed komt vóór de val.

Dat het leven van veel christenen soms zo werelds is en 'rijk' is aan onderling gevit en geharrewar, is te wijten aan hun geringe besef van afhankelijkheid van de Heilige Geest. Ze zaaien aldus op de akker van hun 'vlees' en oogsten verderf. "Maar de vrucht van de Geest is liefde, vreugde, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, trouw, zachtmoedigheid, ingetogenheid" (Gal. 5:22).

De Eucharistie

In de Eucharistie ontvouwt de R.-K. Kerk een leer, die erop neerkomt dat zij over Christus en over Zijn kruisoffer kan beschikken, zoals zij meent via het Vormsel te kunnen beschikken over de Heilige Geest.

De leer valt uiteen in twee delen nl. over de tegenwoordigheid van Christus in de Eucharistie en over de mis als offer.

A. De tegenwoordigheid van Christus in de Eucharistie

In de dertiende zitting op 11 okt. 1551 heeft Trente zich uitgesproken over de wijze waarop Christus aanwezig zou zijn in de Eucharistie.

"Christus is waarlijk, werkelijk en wezenlijk -vere, realiter et substantialiter - aanwezig in de Eucharistie" (canon 1) en wie dat ontkent, die zij vervloekt. "Wie de wonderbare en unieke verandering loochent van de gehele substantie van het brood in het lichaam en van de gehele substantie van de wijn in het bloed, terwijl slechts de gedaanten van brood en wijn overblijven -welke verandering door de katholieke kerk zeer juist met de term 'transsubstantiatio' wordt aangeduid -, die zij vervloekt" (canon 2).

Een gevolg van deze leer is dan ook dat het aldus geconsacreerde brood aanbeden moet worden, dat men er voor moet neerknielen om er aldus goddelijke hulde aan toe te brengen en dat het in feestelijke processies mag worden rondgedragen. Aldus canon 6.

Het concilie zelf draagt geen argumenten aan uit de Schrift om deze leer te bewijzen, maar brandmerkt hen die deze leer afwijzen, als "vechtlustige en slechte mensen", maar "de Kerk heeft deze door goddeloze mensen uitgedachte leugens, deze verzonnen fantasieën -het is een uiterste schande -als satanisch veracht" (caput 2).

Daar mogen de grote reformatoren en ook wij, eenvoudige reformatoische christenen, het mee doen. Maar in alle nuchterheid stel ik vast: Blaffende honden bijten niet. En daarom ga ik rustig over tot een weerlegging van deze leer vanuit de Bijbel.

1. Wij moeten de richtlijnen voor de verklaring van afzonderlijke teksten allereerst uit de Bijbel zelf zien te halen. Anders doe je de Auteur van de Bijbel, de Heilige Geest, onrecht aan. Zo moeten we dus ook de woorden van Jezus verklaren in de zin zoals Hij Zelf ze verstaan wil hebben. We lezen: Al deze dingen heeft Jezus tot de scharen gesproken door gelijkenissen en zonder gelijkenissen sprak Hij tot hen niet, opdat vervuld zou worden wat gesproken is door de profeet zeggende: Ik zal Mijn mond openen in gelijkenissen" (Mat.

13:34-35). Wél gebeurde het vaak dat Jezus daarna de betekenis van de gelijkenis uiteenzet bijv.: "Gij dan, luistert naar de gelijkenis van de zaaiër..." (Mat 13:18-23). Dat heeft Jezus ook gedaan na Zijn rede over het brood des levens: "De woorden die Ik tot u gesproken heb zijn geest en leven" (Joh. 6:63). Dus doen wij Hem onrecht aan, wanneer wij die woorden over het eten van Zijn vlees en het drinken van Zijn bloed letterlijk opvatten: a. omdat Hij steeds in gelijkenissen sprak; b. omdat Hij hier Zelf de verklaring van die gelijkenis geeft en uitdrukkelijk zegt dat we ze geestelijk moeten opvatten. Hij wijst zelfs de letterlijke opvatting af, als Hij zegt: "Het is de geest die levend maakt, het vlees is van geen nut" (Joh. 6:63a).

Bovendien geeft Jezus ook tijdens het uitspreken van die gelijkenis een verklaring van wat Hij bedoelde. In v. 47 zegt Jezus: "Die in Mij gelooft heeft het eeuwige leven" -en in v. 54: "Die Mijn vlees eet en Mijn bloed drinkt, heeft het eeuwige leven". Geloven in Hem en het eten van Zijn vlees en het drinken van Zijn bloed schenken beiden het eeuwige leven. Dan ligt het toch immers voor de hand dat Jezus v. 47 bedoelde als een verklaring van de gelijkenis in v. 54, vooral ook als we daarbij Zijn verklaring van v. 63 nemen.

2. Jezus heeft nadrukkelijk verklaard dat Hij niet gekomen is om ook maar het geringste gebod van het O. T. af te schaffen, maar om de geboden te vervullen.

Welnu, in het O. T. was het drinken van bloed, zelfs van dieren, verboden. Wie dat toch deed, moest worden ter dood gebracht (Lev. 17:10).

Hoe kon Jezus het de Joden dan kwalijk nemen dat zij weigerden aan Zijn bevel gehoor te geven, indien Hij een letterlijk drinken van Zijn bloed zou hebben bedoeld? Dan zou Jezus hen hebben aangespoord tot een handeling waarop volgens de wet van Mozes de doodstraf staat.

Op het zogenaamde apostelconvent in Jeruzalem wordt vastgesteld dat de christenen uit de heidenen niet gebonden zijn aan de wetten van Mozes, die het behoren tot de Joodse natie tot uitdrukking brachten bijv. de besnijdenis en de wetten die daarmee samenhangen. Maar dan wordt wél aan hen als een tegemoetkoming gevraagd dat ze zich o.a. zouden onthouden van het nuttigen van bloed (Hand. 15:29). Dit is onbegrijpelijk, wanneer van christenen uit de Joden zowel als uit de heidenen desondanks gevraagd zou worden om letterlijk het bloed van Christus te drinken.

De Joden hebben waarschijnlijk de bedoeling van Jezus goed begrepen. Zij waren eraan gewend dat hun rabbi's hun leer inkleedden in pittige, puntige gezegden en in beelden en gelijkenissen. Ze hebben begrepen dat Jezus op deze manier wilde duidelijk maken dat "geloven in Hem" een totale overgave aan Hem betekent en een totale afhankelijkheid van Hem; zoals wij ook niet kunnen leven zonder eten en drinken, zo kunnen wij geestelijk niet leven zonder voortdurend

Hem als voedsel voor onze zielen tot ons te nemen door het geloof.

Maar zij zullen het met opzet hebben voorgesteld alsof Hij dat letterlijk bedoelde:

a. om Hem zo bespottelijk te maken; b. om Hem te kunnen aanklagen als een wetsovertreder.

Dat hebben ze immers ook gedaan met de gelijkenis van het afbreken van de tempel. Jezus bedoelde daarmee de tempel van Zijn lichaam, maar voor het Sanhedrin brachten gehuurde, meinedige getuigen naar voren dat Hij het letterlijk had bedoeld en aldus des doods schuldig zou zijn vanwege tempelschennis. U ziet dus welk een groot onrecht men Jezus kan aandoen, wanneer men Zijn woorden, tegen Zijn uitdrukkelijke bedoeling in, letterlijk opvat.

De Joden wilden zich niet in algeheel geloofsvertrouwen overgeven aan Christus. Ze wilden zich niet als zondige mensen geheel afhankelijk weten van Zijn verzoenend lijden en sterven. Dát was de eigenlijke reden, waarom ze zich van Hem afkeerden.

Jezus heeft hen toen erop gewezen dat ze uit eigen kracht ook nooit tot die geloofsovergave zouden kunnen komen. "Niemand kan tot Mij komen, als de Vader die Mij zond, hem niet trekt" (v. 44). "Niemand kan tot Mij komen, als het hem niet door de Vader gegeven is" (v. 65). Het was Zijn bedoeling dat zij, als ze dat zouden inzien, zouden overgaan tot het gebed om het geloof. Maar de meesten zullen daardoor nog meer geprikkeld zijn geworden. Dat zelfs het geloof in Hem hen nog gegeven zou moeten worden, was voor hen wel een zeer grote vernedering. Slechts de weinige ootmoedigen onder hen hebben dat dankbaar aanvaard.

En is dát misschien ook de diepste reden van het verzet van de R.-K. Kerk tegen deze interpretatie van Joh. 6? Immers, de r.-k. leer is één grote verheerlijking van de vrome en kerkelijke mens.

Moet het niet het zelfbesef van een priester uitermate strelen, wanneer Christus, de Zoon van God, iedere keer een wonder verricht, wanneer de priester dat wil en brood en wijn verandert in Zijn lichaam en bloed? Hij hoeft, bij wijze van spreken, maar een kik te geven en de Zoon van God daalt met godheid en mensheid neer op het altaar. Christus gehoorzaamt onmiddellijk op de woorden van de priester: "Dit is Mijn lichaam; dit is Mijn bloed".

En als je dan te horen krijgt: "Het is precies andersom; jij kunt niets, je kunt zelfs niet op eigen kracht naar Jezus komen; dat kan alleen als de Vader je naar Hem trekt en je het geloof geeft", -dan is het te begrijpen dat een priester die in de mis ook letterlijk zich laat bewieroken, zich daar hevig tegen verzet.

Het moet de ijdelheid van de priester strelen, wanneer hij de door hem geconsacreerde hostie (ouwel) in processie ronddraagt en de mensen dan allemaal aanbidde neerknielen voor het resultaat van zijn machtswoorden.

Het moet de ijdelheid van de pausen enorm strelen, dat de Heilige Geest onmiddellijk een gelovige vervult, wanneer de bisschoppen de door hen vastgestelde ceremonies en woorden daarbij aanwenden.

Maar denken ze dan niet aan de woorden van Maria: "Heersers ontnemt Hij hun troon, maar verheft de geringen" (Lk. 1 :52)?

3. De r.-k. theologen argumenteren ook uit het feit dat er staat: "Dit is Mijn lichaam". Ze beweren dat het woordje "is -Grieks:estin"-niet symbolisch, maar letterlijk moet worden opgevat.

Maar Christus heeft ook gezegd: "Ik ben de deur; Ik ben de wijnstok; Ik ben de weg". Christus is door het woordje "ik ben" toch ook niet veranderd in een deur, een wijnstok of een weg? Jezus heeft eveneens gezegd: "Deze beker is het Nieuwe Verbond in Mijn bloed, dat vergoten wordt voor u" (Lk. 22:20). Heeft Jezus hier ook letterlijk gesproken en is deze beker dus veranderd in het Nieuwe Verbond? -door een wonderbare transsubstantiatie?

En als men zegt: Nee, in Lk. 22:20 moet het woordje "is" symbolisch worden opgevat, waarom dan niet bij de woorden: "Dit is Mijn lichaam',? Is het dan niet meer voor de hand liggend dat de zucht van de priesters naar deze macht over Christus de eigenlijke oorzaak is, waarom zij die woorden: "Dit is Mijn lichaam" letterlijk opvatten?

4. De leer over het onderscheid tussen substantia (kern) en accidentia (hoedanigheden, uiterlijke vorm) van de stoffelijke dingen komt van de heidense filosoof Aristoteles. Denkt men werkelijk dat het de bedoeling van Jezus is geweest om de ontdekking van het "hoe" van een wonder (nl. van Zijn tegenwoordigheid bij het Avondmaal) afhankelijk te stellen van de bestudering van een heidense filosoof, die niet eens een persoonlijke Schepper aannam?

Jezus heeft beloofd dat de Geest Zijn discipelen zou leiden naar de volle waarheid (Joh. 16: 13). Maar denkt men werkelijk dat de Heilige Geest daartoe een cursus zou gaan geven in de filosofie van Aristoteles, opdat de christenen met behulp daarvan zouden gaan begrijpen wat Jezus eigenlijk bedoeld heeft?

Jezus heeft de Vader gedankt, omdat "Gij deze dingen verborgen gehouden hebt voor wijzen en verstandigen, maar ze hebt geopenbaard aan kleinen" (Mt. 11 :25). Maar dat is niet waar, wanneer we Zijn bedoeling slechts kunnen begrijpen met behulp van de zeer diepzinnige filosofie van Aristoteles.

5. Ik wil echter niet volstaan met een weerlegging van de r.-k. interpretatie vanuit de Schrift. Ik wil trachten vanuit diezelfde Schrift aan te tonen hoe Jezus het Avondmaal dan wél bedoeld heeft. Voor een gedeelte heb ik dat reeds in het voorafgaande gedaan, tegelijk met de afwijzing van de r.-k. opvatting. Ik

wil daar echter nog aan toevoegen: Jezus zegt: "Deze beker is het Nieuwe Verbond in Mijn bloed dat voor u vergoten wordt".

Hier wordt van een Nieuw Verbond gesproken in tegenstelling tot het Oude. De vraag is dus: Hoe werd dat Oude Verbond gesloten?

Dat lezen we in Ex. 24. Mozes stelt de woorden van het Verbond op schrift en richt een altaar op met twaalf wijstenen, naar de twaalf stammen van Israël. Dan geeft hij aan jonge Israëlieten opdracht stieren als brand- en slachtoffers op te dragen aan God. "Mozes nam de helft van het bloed en deed dat in de schalen, terwijl hij de andere helft uitgoot over het altaar". Daaraan herinnert Jezus, wanneer Hij spreekt over het Nieuwe Verbond in Zijn bloed dat "voor u" vergoten wordt.

Daarna nam Mozes de andere helft van het bloed en sprenkelde dat over het volk, waarbij hij zei: "Dit is het bloed van het verbond dat Jahweh, op grond van al deze woorden, met u sluit" (v. 8).

Het altaar dat overgoten werd met bloed is het symbool van de heilige God, de éne Verbondspartner, het volk over wie het bloed gesprenkeld werd, is dan de andere Verbondspartner.

Wat is het verschil tussen het Oude en het Nieuwe Verbond? Daarover kunt u lezen in de brief aan de Hebreeënen, vooral in Hebr. 8.

Het Oude Verbond was gesloten met Israël, waarbij inbegrepen was de mogelijkheid dat de afzonderlijke leden van dat volk zich toch niet aan de verplichtingen van dat Verbond zouden houden. Maar met het Nieuwe Verbond zou het anders gaan. God Zelf zal de wetten van dat Nieuwe Verbond schrijven in de harten van dit nieuwe volk van Hem, zodat alle leden van dit nieuwe verbondsvolk Hem van harte zouden liefhebben en Hem geheel zouden toebehoren.

En de reden van dat verschil? Dat zegt de brief aan de Hebreeënen. "Het is ook uitgesloten dat het bloed van stieren en bokken zonden zou wegnemen" (10:4). "Maar nu is Christus gekomen... Het bloed van Zijn offer is Zijn eigen bloed, niet dat van bokken en kalveren... En daarom is Hij de middelaar van een nieuw verbond" (9: 11-15). "Het bloed van Zijn Zoon Jezus reinigt ons van elke zonde" (1 Joh. 1:7).

Paulus vergelijkt dat Nieuwe Verbond met een huwelijksverbond tussen Christus en de gemeente in Ef. 5:25-27. Het lijkt mij daarom zinvol om de betekenis van het Avondmaal te verduidelijken met die tekst: "Mannen, hebt uw vrouw lief, zoals Christus de kerk heeft liefgehad: Hij heeft zich voor haar overgeleverd".

Een man wil zijn vrouw verrassen met een bloemstuk. Hij staat in de winkel en ziet daar allerlei soorten planten en snijbloemen: Hij bekijkt ze allemaal, wikt en weegt de prijs, denkt zich in wat zijn vrouw mooi zal vinden. Het moet iets aparts zijn. Zolang hij nog geen beslissing genomen heeft, zijn al die planten en

bloemen slechts zakelijke mogelijkheden vóór hem.

Maar dan groeit hij naar een keuze toe. Ja, die moet het zijn. Dát bloemstuk zal zijn vrouw zeker fijn vinden. En als hij dan afgerekend heeft, is dat bloemstuk een verlengstuk van hemzelf geworden. Het is niet slechts een ding dat hij voor zoveel geld gekocht heeft. Hij heeft er iets van zichzelf in gelegd.

En zo zal zijn vrouw het ook waarderen. Ze ziet de zorg en de liefde waarmee hij die keuze heeft gedaan. Ze ziet hem in gedachten in die bloemenwinkel staan, telkens overlegend: Zou ze dit, zou ze dát mooi vinden?

Zo moeten we ook het Avondmaal zien. Ook dát is een attentie van Jezus voor Zijn geliefde, Zijn bruid, Zijn gemeente. Hij heeft daar misschien heel lang over nagedacht. Misschien is Hij er vaak mee bezig geweest, wanneer Hij Zich terugtrok in de bergen om te bidden. En tenslotte is Zijn keuze gevallen op die heel eenvoudige tekenen van brood en wijn.

Het zit 'm immers niet in dure dingen. Een multimiljonair kan misschien een heel duur cadeau bij zijn vrouw laten bezorgen, terwijl zijn hart bij een andere vrouw is. En de gemeente, Zijn bruid, zal in die tekenen Zijn liefde zien. Dat brood en die wijn zijn geen "dingen" voor haar. Ze zijn een verlengstuk van haar Bruidegom. Ze zal zeggen: Dat is echt Jezus! "Dit is Mijn lichaam voor u", zo heeft Hij gezegd. "Voor u" -dat was en is heel de levenshouding van Jezus. Altijd is Hij in gedachten en in werkelijkheid bezig met Zijn bruid, de gemeente. En als dan bij de viering van het Avondmaal die woorden klinken: "Dit is Mijn lichaam voor u", dan ziet ze in dat brood en in die wijn Jezus Zelf. Het is alsof Hij daar Zelf werkelijk tegenwoordig is. Uit die tekenen straalt Zijn liefde haar tegen.

Daarom zijn die tekenen méér dan symbolen voor haar. Brood en wijn betekenen voor haar: Jezus Zelf in Zijn grote liefde. Wanneer ze dat brood eet en die wijn drinkt, smaakt ze daarin Zijn tedere zorg, Zijn overgave aan haar.

6. R.-k. theologen redeneren soms: Hoe kan Paulus zeggen dat wie onwaardig dit brood eet of deze beker drinkt, zich bezondigt aan het lichaam van Christus, wanneer Hij daar niet inderdaad met Zijn lichaam aanwezig is?

Maar dan vraag je je af: Verstaan ze dan helemaal niets van de symbolische taal van de liefde?

Veronderstel: die man komt thuis met zijn, met zorg uitgekozen, bloemen, waarmee hij zijn vrouw wil verrassen of als een teken dat hij zich met haar verzoenen wil na een onenigheid. Maar die vrouw is nog steeds in haar boze humeur en ze pakt die bloemen en slaat hem daarmee in zijn gezicht.

Dan doet zij veel meer dan alleen maar wat striemen op zijn gezicht aanbrengen. Ze verwondt hem dan misschien niet lichamelijk, maar wél psychisch.

Of een ander voorbeeld. Een gastarbeider is zo verbitterd over de wijze waarop

het vreemde land waarin hij woont, hem heeft behandeld, dat hij een vlag neemt en die midden op een plein verscheurt en daarna in de modder vertrapt. Dan doet hij méér dan dat hij zoveel meter textiel in flarden trekt en er reepjes van maakt. In die geste drukt hij zijn diepe teleurstelling, zijn haat misschien, uit. En in veel landen zal dat als een strafbaar feit worden beschouwd. Hij zal het niet moeten wagen dat in Moskou te doen op het Rode Plein. Hij zal er voor in de gevangenis terecht komen; niet vanwege die textiel, die hij verscheurd heeft - misschien was die vlag wel zijn eigendom -, maar omdat hij zich aldus vergrepen heeft aan de eer van een natie.

B. De mis als offer

Door de leer van de transsubstantiatie matigt de priester zich de macht aan - helaas moeten wij dat zien als machtsaanmatiging - steeds te kunnen beschikken over de scheppingskracht van God. Daardoor presenteert hij zich aan de mensen als een wonderdoener, iemand aan wie zelfs Christus meteen gehoorzaamt, wanneer hij Hem roept om op het altaar te verschijnen onder de gedaante van brood en wijn. Ik weet natuurlijk ook dat zij menen dat Christus hen die macht heeft geschonken. Maar in het voorafgaande hebben we, dacht ik, voldoende gezien dat er geen enkele serieuze Bijbelse grond voor die mening is te vinden.

Door de leer van de mis als offer matigen de priesters zich de macht aan om als middelaars tussen God en de mensen te mogen optreden.

In de 22ste zitting op 17 sept. 1562 heeft de R.-K. Kerk uitgesproken dat de mis een echt en waar verzoeningsoffer is. Als reactie daarop heeft de synode van Heidelberg besloten om vr. 80 in de Catechismus in te lassen, waarin gezegd wordt dat de mis als een vervloekte afgoderij moet worden beschouwd.

Blijkbaar heeft die synode de leer over de mis als waarachtig verzoeningsoffer veel erger gevonden dan de leer over de transsubstantiatie, die reeds in 1551 was geproclameerd.

En dat is te begrijpen. Immers de Heidelbergse Catechismus wil vooral een troostboek zijn. Vraag I begint aldus: "Wat is uw enige troost in leven en sterven?". En het antwoord luidt: dat ik mij het eigendom weet van Jezus Christus, "die met Zijn dierbaar bloed voor al mijn zonden volkomen heeft betaald".

Deze troost wordt bedreigd, wanneer de mens afhankelijk wordt gesteld van een daad van andere mensen, het misoffer.

Prof. dr. v.d. Ploeg schrijft: "De H. Eucharistie is het grootste en meest eerbiedwaardige Sacrament, omdat het, onder de gedaanten van brood en van wijn, Christus Zelf bevat, de gever van alle genaden" (a.w. bl. 133) En het is alleen de priester van de R.-K. Kerk, die in staat is met zijn machtswoord van de

consecratie Christus, de gever van alle genaden onder de gedaanten van brood en wijn aanwezig te doen zijn. Daardoor is de mens in het ontvangen van de genade indirect volkomen afhankelijk van de priester, die deze macht over Christus zou hebben ontvangen. Dát heeft de Heidelbergse Catechismus willen brandmerken als een vervloekte afgoderij. Volgens vr. 95 van deze catechismus is afgoderij: "In de plaats van de enige ware God, die Zich in Zijn Woord heeft geopenbaard, of benevens Hem, iets anders verzinnen of hebben waarop de mens zijn vertrouwen zet".

Blijkbaar heeft men de leer dat wij voor het ontvangen van alle genaden afhankelijk zouden zijn van de priesters, beschouwd als het verzinnen van iets waarop de mens naast God zijn vertrouwen zet.

Wij zullen nu nagaan op welke teksten van de Bijbel Trente zulk een geweldige macht meent te kunnen baseren.

1. Het offer van de mis is nodig: "...opdat Zijn priesterschap door de dood geen einde zou nemen" (Hebr. 7:24, 27).

Hier wordt zelfs de voortzetting van het priesterschap van Christus afhankelijk gemaakt van de priesters van de R.-K. Kerk!

Maar wat staat er in de brief aan de Hebreeën? "Bovendien moesten die anderen met meerderen priester worden, omdat de dood hen belet in functie te blijven; maar Zijn priesterschap is onvervreemdbaar, omdat Hij in eeuwigheid blijft" (7:23-24). Hier wordt juist een tegenstelling gemaakt met de priesters van het O. T. Hun priesterschap nam een einde bij hun dood. Maar dat is niet het geval met Christus. Waarom? Omdat andere priesters Zijn priesterschap overnemen, zoals Trente beweert? Nee, want dán zou Hij eenzelfde soort priester zijn als de priesters van het O.T. Maar Zijn priesterschap neemt bij Zijn dood geen einde, "omdat Hij in eeuwigheid leeft".

2. Christus wilde het misoffer "om aan Zijn geliefde bruid, de Kerk, een zichtbaar (want dat eist de natuur van de mens) offer achter te laten"

Maar mogen wij vanuit onze natuur, die bovendien door de zonde bedorven is, redeneren en tot conclusies komen, waarin wij stellen hoe God Zich tegenover ons behoort te gedragen?

Jezus heeft iets anders gezegd tot de Samaritaanse vrouw: "Maar er zal een uur komen, ja het is er al, dat de ware aanbidder de Vader zullen aanbidden in geest en in waarheid" (Joh. 4:23). "Geest en waarheid" staan tegenover de eis van de zichtbaarheid.

3. Een derde reden waarom Christus het misoffer zou willen, was: "opdat het bloedige offer dat eenmaal aan het kruis voltrokken zou worden, opnieuw

tegenwoordig zou worden gesteld en de gedachtenis daaraan tot het einde van de wereld zou voortduren (1 Kor. 11:23 e.v.)."

Maar nergens in de Bijbel vinden we een tekst die wijst in die richting nl. dat het kruisoffer door de eeuwen heen opnieuw tegenwoordig zou moeten worden gesteld.

Integendeel, telkens wordt beklemtoond dat het kruisoffer van Christus eens en voorgoed geschied is en op geen enkele wijze herhaald kan worden, ook niet door een opnieuw tegenwoordig stellen.

De Bijbel gebruikt daarbij het woord "ephapax". Het klassieke Grieks-Nederlandse woordenboek van dr. F. Muller vertaalt: "voor één keer, eens en voor al". Het is een versterking van het telwoord "hapax" dat "éénmaal" of ook wel "eens en voor al" betekent.

Het woord "hapax" komt bv. Voor in: "Ook Christus heeft eens voor al geleden voor de zonden" (1 Petr. 3:18). Ook in Hebr. 10:2, waar de schrijver betoogt dat de offers van het O.T. niet de reiniging van de zonden hadden gebracht: "Anders had men die offerdienst wel gestaakt; men zou zich immers eens voor al gereinigd weten en bevrijd van schuldgevoel".

De versterking "ephapax" komt vele malen voor. "Door de dood die Hij is gestorven, heeft Hij eens voor al (ephapax) afgerekend met de zonde" (Rom. 6:10). En in v. 9 zegt Paulus dat Christus "niet meer sterft", dus ook niet op een onbloedige wijze, dus ook niet in de mis.

"Hij hoeft ook niet, zoals de hogepriesters, elke dag opnieuw eerst voor Zijn eigen zonden offers op te dragen en daarna voor die van het volk, want dit heeft Hij eens voor al (ephapax) gedaan, toen Hij Zichzelf ten offer bracht" (Hebr. 7:27). Hoe kan Rome dan beweren dat Christus Zich nog dagelijks moet offeren in de mis?

"Het bloed van Zijn offer is Zijn eigen bloed, niet dat van bokken en kalveren. Zo is Hij het heiligdom binnen gegaan, eens voor altijd (ephapax), en Hij heeft een eeuwige verlossing verworven" (Hebr. 9:12).

Hoe kan dan Rome beweren dat Christus nog dagelijks het heiligdom, het door de bisschop geconsacreerde kerkgebouw, binnen gaat om daar door middel van de priesters Zichzelf (op onbloedige wijze) opnieuw te offeren?

In Hebr. 10:5-9 wordt beschreven hoe Christus naar de aarde is gekomen om de wil van God te volbrengen. Daarna volgt in v. 10: "Door die wil zijn wij geheiligd, eens voor al (ephapax), door het offer van het lichaam van Christus". Wanneer wij eens voor al geheiligd zijn door dat offer van Golgotha, waarom zou dan dat offer telkens weer op onbloedige wijze tegenwoordig moeten worden gesteld door de mis, dat volgens Trente een waar offer is?

In Hebr. 9:27-28 wordt de eenmaligheid van het offer van Christus vergeleken met de eenmaligheid van het sterven van de mens: "Het is het lot van de mens

éénmaal (hapax) te sterven en daarna komt het oordeel; zo is ook Christus één maal geofferd, omdat Hij de zonden van allen op Zich heeft genomen". Hoe kan Rome dan beweren dat Christus telkens weer opnieuw (op onbloedige wijze) sterft op het altaar onder de handen van de priester?

Trouwens, wat is een onbloedig sterven? Rome zegt: het is sterven op sacramentele wijze. Maar de Bijbel kent dat begrip helemaal niet.

Bovendien zegt de brief aan de Hebreëen: "Zonder het vergieten van bloed is er geen vergeving" (9:22). Hoe kan Trente dan beweren dat het onbloedige offer van de mis een "echt en waar verzoeningsoffer" is?

4. Volgens Trente moet de mis worden opgedragen: "... opdat de heilzame kracht van dat kruisoffer voor de vergeving der zonden die wij dagelijks bedrijven, aan ons zou worden toegepast".

Maar de Bijbel staat er vol van dat wij de vergeving van de zonden ontvangen door het geloof in Christus alleen, zonder tussenkomst van mensen of van een menselijke ceremonie. Slechts één voorbeeld. De eerste preek tot heidenen werd gehouden door de apostel Petrus. Hij zei: "Van Hem leggen alle profeten het getuigenis af, dat ieder die in Hem gelooft, door Zijn Naam vergiffenis van zonden verkrijgt" (Hand. 10:43). Hier wordt geen enkele andere voorwaarde genoemd; dus ook niet een verplicht bijwonen van de mis of iets dergelijks. De manier om de vergeving der zonden deelachtig te worden, is uitsluitend het geloof in Christus. Als men Petrus beschouwt als de eerste paus, waarom luistert men dan niet naar hem, maar wel naar wat pausen in later eeuwen gefantaseerd hebben om hun macht te vergroten?

5. Trente probeert nog een argument voor de mis te halen uit de vergelijking met het Pascha. " Want nadat Hij het oude Pascha gevierd had dat de kinderen van Israël offerden ter herinnering aan de uittocht uit Egypte (Ex, 12:1 e.v.), stelde Hij het nieuwe Pascha in, waarin Hij Zichzelf zou offeren door (ab) de Kerk door middel van (per) de priesters onder zichtbare tekenen ter herinnering aan Zijn uittocht uit deze wereld naar de Vader, toen Hij ons door Zijn bloedstorting uit de macht van de duisternis verlost en overgebracht heeft naar Zijn Koninkrijk." (Kol. 1:13).

Maar de directe betekenis van het Pascha is niet de herinnering aan de uittocht uit Egypte, maar het sparend voorbijgaan van de engel des verderfs wanneer hij het bloed van het geslachte paaslam aan de deurpost der Israëlieten zou zien, maar die alle eerstgeborenen van Egypte doodde. "Maar het bloed aan de huizen zal een teken zijn dat gij daar woont. Als Ik het bloed aan uw huizen zie, zal Ik u voorbijgaan. Geen vernietigende plaag zal u treffen als Ik Egypte sla" (Ex. 12:13).

De latere viering van het Pascha moest de Joden eraan herinneren dat ze aldus gespaard werden door het bloed van het geslachte lam, waardoor de uittocht uit Egypte mogelijk werd gemaakt. Het moest hen aansporen tot dankbaarheid en tot het geloofsvertrouwen in de God van het Verbond alleen.

Paulus ziet Christus als het geslachte Paaslam van het Nieuwe Verbond "Want ook ons Pascha is voor ons geslacht, (namelijk Christus). Zo laat ons dan feest houden" (1 Kor. 5:7-8 SV). Hij zegt niet: "Ons Paaslam Christus, wordt elke dag opnieuw door de priesters op onbloedige wijze geslacht in de mis". Hij wijst op de slachtoffering van Christus die eens en voorgoed gebeurd is op Golgotha.

6. Tenslotte meent Trente dat de mis de vervulling is van de profetie van Maleachi: "Werkelijk, van de opkomst van de zon tot aan haar ondergang is Mijn Naam groot onder de volken; overal wordt aan Mijn Naam een wierookoffer gebracht en een reine offergave" (1:11). Maar:

a. We hebben al gezien dat er na het éne offer van Christus geen echte offers meer worden gebracht, omdat dit offer algenoegzaam is. De mis dan ook een ontkenning van deze algenoegzaamheid van dat éne kruisoffer.

b. Omdat er geen echte offers meer behoeven te worden gebracht, zijn er ook geen echte priesters meer in het N.T. Nergens worden de apostelen of de andere ambtsdragers in de gemeente van Christus priesters genoemd. Wél worden alle christenen priesters genoemd, maar dan in geestelijke zin: "Draagt als een heilige priesterschap geestelijke offers op, die welgevallig zijn aan God door Jezus Christus" (1 Petr. 2:5). Waarom verwijst deze zogenaamde eerste paus, Petrus, dan met geen enkel woord naar de mis als een niet slechts geestelijk, maar als ook een echt lichamelijk offer? Waarom spreekt hij niet over de ambtsdragers als de eigenlijke en echte priesters in tegenstelling tot de overige gelovigen, die slechts leken zouden zijn?

c. Deze profetie is volgens Jezus in vervulling gegaan door de aanbidding in geest en in waarheid, die met Zijn komst begonnen is. Zie Zijn gesprek met de Samaritaanse vrouw in Joh. 4.

d. Daarom lezen we ook nergens in het N. T. een aansporing om het misoffer op te dragen of bij te wonen, maar wél een aansporing tot het brengen van geestelijke offers, bijv.:

"En nu, broeders, smee ik u bij Gods erbarming: wijdt uzelf aan Hem toe als een levende, heilige offergave die Hij kan aanvaarden. Dat is de geestelijke eredienst die u past" (Rom. 12:1). "En door Jezus willen wij God voortdurend een loffer brengen, de hulde namelijk van lippen die Zijn Naam prijzen" (Hebr. 13:15).

Als wij dan zien dat de gronden waarop de R.-K. Kerk haar geweldige macht

meent te kunnen baseren, zo gemakkelijk vanuit de Schrift kunnen worden weerlegd, moeten we het dan niet als een vreselijke aanmatiging veroordelen, wanneer zij desondanks voortgaat met het presenteren van zichzelf aan de wereld als degene aan wie God Zichzelf zou gebonden hebben door haar Zijn scheppingsmacht ter beschikking te stellen door middel van de transsubstantiatie en dat Hij aan haar de uitdeling van de genaden van Christus zou hebben toevertrouwd, zodat de mensen geheel afhankelijk zouden zijn van de R.-K. Kerk?

De Biecht

Zie hierover de brochure "De biecht in Bijbels licht".

Het Oliesel

Dit sacrament wordt tegenwoordig ook wel de Ziekenzalving genoemd. Op 30 nov. 1972 heeft Paulus VI een "Apostolische Constitutie" daarover uitgevaardigd. Daarin heeft hij de r.-k. leer over dit sacrament samengevat. Hij verwijst daarvoor naar vroegere concilies. Tevens heeft hij een wijziging aangebracht in de manier waarop dit sacrament moet bediend worden. De kern komt hierop neer:

"Wij bepalen met ons apostolisch gezag dat voortaan het volgende in de Latijnse ritus onderhouden moet worden. Het sacrament van de ziekenzalving wordt toegediend aan zieken die in stervensgevaar verkeren; zij worden op het voorhoofd en op de handen gezalfd met speciaal hiervoor gezegende olijfolie of, naar gelang van de omstandigheden, met andere speciaal hiervoor gezegende olie van plantaardige herkomst, waarbij slechts eenmaal deze woorden worden uitgesproken: 'Door deze heilige zalving en door Zijn liefdevolle barmhartigheid helpe de Heer u met de genade van de Heilige Geest: om u van zonden vrij te maken, te redden en welwillend op te richten'."

Commentaar vanuit de Schrift

1. Blijkt uit Jak. 5: 14-16 dat volgens de schrijver de zalving van de zieken door Christus is ingesteld om de genade, het heil, uit te beelden? Nee, het gaat hier om het wegnemen van een ziekte van het lichaam. "Is iemand onder u ziek? Laat hij de presbyters van de gemeente roepen; zij moeten een gebed over hem uitspreken en hem met olie zalven in de Naam des Heeren. En het gelovige gebed zal de zieke redden en de Heere zal hem oprichten".

2. Is het de zalving met olie, die de genezing teweeg brengt? Nee: "het gelovige gebed zal de zieke redden".

3. Waarom dan die zalving met de olie? De olie is in de Bijbel steeds beeld van de Heilige Geest. En de gave van de gezondmaking wordt door Paulus gerangschikt onder de gaven van de Heilige Geest (1 Kor. 12:9). De zalving met de olie herinnert de gelovigen aan de noodzaak van het bidden om de Heilige Geest, want die Geest deelt de gaven, ook de gave van de gezondmaking, uit zoals Hij wil (I Kor. 12:11).

Die zalving is dan ook een onderstreping van de belofte dat de Heere Zijn gaven van de Geest, ook die van de gezondmaking, wil schenken aan Zijn gemeente (niet aan elke gelovige, maar wel aan een of aan meerdere gelovigen van een gemeente; I Kor. 12:30). Daarom moeten de leiders van de gemeente, de

presbyters (= ouderlingen), door de zieke geroepen worden. Zij hoeven zelf de gave van de gezondmaking niet te bezitten, maar zij zijn wel geroepen om te waken over de goede orde bij het functioneren van de gaven in de gemeente.

4. Maar waarom laat Jakobus erop volgen: "En als hij zonden heeft begaan, zal het hem vergeven worden. Belijdt daarom elkander uw zonden en bidt voor elkaar, opdat gij genezing moogt vinden,"?

a. Blijkbaar wist Jakobus, door de verlichting van de Heilige Geest, iets dat wij in onze tijd steeds meer beginnen te ontdekken nl. de nauwe samenhang tussen ziel en lichaam.

Ofschoon... de volkswijsheid wist dat ook allang. We zeggen immers dat iemand iets op zijn lever kan hebben, dat iets je zwaar op je maag kan liggen, dat je je gal kunt uitspuwen.

Jakobus zegt: Gooi dat van je af, wanneer je met oud zeer rondloopt. Laat het kwade dat je een ander hebt aangedaan, niet knagen aan je gezondheid, doordat het als een last op je geweten drukt. "Belijdt daarom elkaar uw zonden".

b. Jakobus heeft het hier over het vergeven van wat wij elkaar hebben aangedaan. Dat blijkt uit het feit dat hij er onmiddellijk op laat volgen: "Belijdt daarom elkaar de zonden".

Als hij de vergeving der zonden door God bedoeld had, dan had hij moeten aansporen: "Belijdt daarom aan God uw zonden". Jakobus beschrijft dus de gezindheid waarin zulk een bidden om genezing moet plaats hebben. Het moet een sfeer zijn, waarin men eerlijk tegenover elkaar de zonden die de een tegen de ander heeft misdreven, opbiecht, én een sfeer waarin men bereid is om aan degene die zich aldus vernederd heeft, ook werkelijk vergeving te schenken.

En wanneer dit alles zó gebeurt, dan staat ieder recht voor God. En dan geldt: "Het vurig gebed van een rechtvaardige vermag veel".

c. Jakobus zegt dat de zieke de presbyters = oudsten (ouderlingen) van de gemeente moet roepen, niet de priesters, want het N. T. kent geen priesters van de gemeente als een afzonderlijk ambt. Zie hierover bij het sacrament van de priesterwijding. Mensen die beweren priesters te zijn in een betekenis, onderscheiden van de andere gelovigen, hebben bij een ziekbed niets te maken. Jakobus zou hen daar niet toelaten. Jakobus zegt: Roept de "presbuteroi" = oudsten, niet de "hiereis" = priesters.

d. Wat een aanmatiging van de pausen! Zij menen over de Heilige Geest te kunnen beschikken. Vroeger was het Oliesel alleen geldig, wanneer die bediend

werd met olijfolie. Als iemand dan slaolie had gebruikt, zou de Heilige Geest weigeren om te komen, omdat de pausen Hem dat niet toestonden. Maar voortaan komt de Heilige Geest wél, als bij het Oliesel slaolie wordt gebruikt, omdat de paus Hem dat nu heeft toegestaan. Wat blijft er op deze manier nog over van de soevereiniteit van de Heilige Geest, die Zijn gaven uitdeelt "zoals Hij wil" (1 Kor. 12: 11), en niet zoals de paus wil?

e. Er staat: "Belijdt elkaar de zonden". "Elkaar" = de een aan de ander, dus niet: "Belijdt aan de ouderlingen - en nog minder: aan de priesters – uw zonden". De ambtsdragers van de kerk moeten evenzeer tegenover gewone kerkleden belijden wat ze tegenover hen verkeerd hebben gedaan als omgekeerd.

De Priesterwijding

Hierover heeft het Concilie van Trente gehandeld in de 23e zitting. We horen: Caput 1: "Daar de katholieke kerk in het Nieuwe Testament krachtens de instelling van de Heer het heilige zichtbare offer van de Eucharistie heeft ontvangen, moet men eveneens erkennen dat in deze kerk ook een nieuw zichtbaar en uiterlijk priesterschap aanwezig is, waarin het vroegere priesterschap is overgegaan (Hebr. 7:12 e.v.)."

Inderdaad, wanneer Christus gewild had dat er ook ná Zijn algenoegzame kruisoffer telkens weer "echte en ware verzoeningsoffers" zouden moeten worden gebracht, dan zou Hij er ook voor hebben moeten zorgen dat mensen werden aangewezen om die offers op te dragen, dus dat er priesters zouden zijn. Maar we hebben bij hoofdstuk III gezien dat het N. T. juist uitdrukkelijk ontkent dat er nog offers zouden moeten worden gebracht. Het N. T. is één grote lofzang op het kruis van Christus met zijn oneindige verzoenende waarde.

Ondanks allerlei pogingen om met subtiële redeneringen aan te tonen dat Rome niet tekort wil doen aan de heerlijkheid van dat éne offer, blijft daar de uitspraak van Trente dat elke mis een "echt en waar verzoeningsoffer voor onze zonden" is. Daarmee verstoort Rome op ernstige wijze die Bijbelse lofzang op het éne offer van deze éne "Priester in eeuwigheid", die zulk een offer heeft gebracht dat er na Hem, in tegenstelling met het O. T. met zijn vele priesters en met een heel priestergeslacht nl. van Aäron, geen priesters meer nodig zijn. Het r.-k. systeem is één lange kettingredenering vanuit verschillende onbijbelse beginselen, met als doel: de grootmaking en machtsuitbreiding van de R.-K. Kerk. Wanneer men dat doel uit het oog verliest, kan men nooit verklaren hoe deze kerk soms zo lijnrecht in tegenspraak kan zijn met allerlei uitspraken van de Bijbel.

Prof. v.d. Ploeg beweert: "Van het begin af aan heeft de kerk een hiërarchie (= priesterheerschappij, HJH) gehad, die als het ware het geraamte van het lichaam is" (a.w. bi. 167). Maar...

a. Jezus heeft zelfs niet over ambtsdragers in Zijn gemeente gesproken. Hij heeft wél apostelen aangesteld. Maar hun eigenlijke taak zou bestaan in het getuigen aangaande Christus (Joh. 15:27; Hand. 1:21-22).

b. In Mat. 23 heeft Jezus gesproken "tot de scharen en tot Zijn discipelen" (v. 1): "Maar gij moet u geen rabbi laten noemen. Gij hebt maar één Meester en gij zijt allen broeders. En noemt niemand van u op aarde Vader; gij hebt maar één Vader, de hemelse" (v. 8-9).

Hoe kan Hij dan gewild hebben dat in Zijn gemeente er één zelfs zou worden

aangesproken met "Heilige Vader" en dat men diens voeten kust? Dat eisten zelfs de Schriftgeleerden en Farizeeën niet, die door Jezus werden aangeklaagd vanwege hun on-Bijbelse hiërarchie.

De ambtsdragers zijn pas aangesteld, toen de oorspronkelijke kracht van de Geest begon te tanen en de liefde die door Hem in de harten was uitgestort (Rom. 5:5), de gelovigen niet meer zo intens samenbond. Toen zijn eerst de diakenen als "dienaren van de gemeente" (diakonos = dienaar) te hulp geroepen. We kunnen dat lezen in Hand. 6. "In die tijd, toen het aantal leerlingen steeds toenam, begonnen de Hellenisten tegen de Hebreeën te morren, omdat bij de dagelijkse ondersteuning hun weduwen achtergesteld werden" (v. 1).

Daarom was een eerste organisatievorm in de gemeente van Christus nodig. "De twaalf riepen nu de leerlingen in vergadering bijeen en zeiden: Het past niet dat wij het woord Gods verwaarlozen door de zorg voor de ondersteuning. Ziet dus uit, broeders, naar zeven mannen uit uw midden, van goede faam, vol van geest en wijsheid. Hen zullen wij dan met dit ambt bekleden" (2-3).

Het was Gods bedoeling geweest dat ook Israël rechtstreeks door Hem geregeerd zou worden. Maar de Joden konden dat geloofsvertrouwen niet opbrengen en vragen om een erfelijk koningschap. Ze wilden zijn "net als de andere volken".

Als Samuël dit verzoek aan God overbrengt, zegt de Heere: "Geef gehoor aan het volk, wat zij u ook vragen, want ze verwerpen niet u, maar Mij; Mij willen ze niet langer als koning" (1 Sam. 8:7). Maar Samuël moet wél aan het volk meedelen wat hen van die menselijke koningen te wachten staat.

De Heere is echter zo genadig geweest dat Hij sommige koningen zichtbaar gebruikt heeft tot zegen voor Zijn volk, ofschoon ook die goede koningen allemaal tevens hun zonden en onvolmaaktheden hadden. Denk maar aan David, 'de man naar Gods hart', en zijn echtbreuk met Bathseba en zijn moord op haar man Uria. Denk ook aan het levenseinde van Salomo.

We zien ook dat Paulus en Barnabas niet meteen oudsten aanstelden in de gemeenten die door hun prediking ontstaan waren, maar pas toen ze die voor de tweede keer bezochten. "In elke gemeente stelden zij na gebed en vasten oudsten voor hen aan en vertrouwden hen toe aan de Heer in wie zij geloofden" (Hand. 14:23). Uit dat alles meen ik de voorzichtige conclusie te moeten trekken dat de ambtsdragers er in het begin niet zijn geweest, maar later nodig bleken te zijn, toen, wellicht mede door het groeiende aantal gemeenteleden, de oorspronkelijke bezieling door de Heilige Geest afnam en het zondige, en daarom scheiding brengende, egoïsme weer duidelijk openbaar werd.

Het lijkt mij goed dat de ambtsdragers deze oorsprong steeds voor ogen moeten houden. Dat zal hen tot nederigheid kunnen stemmen en tot de juiste houding van het dienstbetoon aan de gemeente. Zeker, ze mogen en moeten de hun opgedragen taak met blijdschap vervullen, wetende dat de Heere Zelf hen daartoe geroepen heeft. Maar ook de koningen van Israël hadden hun gezag van God gekregen, ook al had het verzoek om een koningschap oorspronkelijk een verwerping van God als koning van Israël betekend.

Prof. v.d. Ploeg schrijft: "De priesterlijke hiërarchie heeft in de Kerk verschillende functies, waarvan twee haar heel bijzonder eigen zijn: zij moet de Kerk vastheid geven door haar te leiden, te besturen en het geloof voor te houden en zij moet de sacramenten bedienen" (a.w. bi. 167).

Maar Paulus schrijft: "De presbyters die zich goede bestuurders tonen, verdienen dubbel eer, vooral zij die zich belasten met prediking en onderricht" (1 Tim. 5:17). Hij spreekt dus helemaal niet afzonderlijk over het bedienen van de sacramenten en zeker niet over het brengen van offers door deze leiders van de gemeente.

Canon 1 van de 23ste zitting van het Concilie van Trente spreekt de vervloeking uit over hen die beweren dat er "in het Nieuwe Testament geen zichtbaar en uiterlijk (waarneembaar) priesterschap is of dat er daarin geen macht is om het ware lichaam van Christus te wijden en te offeren (consecrandi et offerendi)". In caput 4 wordt dat verduidelijkt door de bewering dat er een onderscheid is tussen de priesterlijke bevoegdheid van alle gelovigen en de bijzondere priesterlijke bevoegdheid van de door de bisschop gewijde ambtsdragers.

Wij hebben echter reeds aangetoond dat in het N. T. alleen maar sprake is van een geestelijk priesterschap nl. van alle gelovigen om geestelijke offers te brengen, maar nergens in het N. T. is er ook maar één tekst te vinden, die wijst op een bevoegdheid van de ambtsdragers om echte offers te brengen zoals Christus dat gedaan heeft.

Het Griekse woord "presbuteros" betekent "oudste of oudere"; het Griekse woord voor "priester." is "hiereus".

Paulus geeft meerdere keren een opsomming van de bediening in de gemeente: apostelen, profeten, evangelisten, herders, leraars, oudsten en diakenen. Maar nooit noemt hij in zulk een lijstje "priesters" of "pausen". Valt dan ook Paulus onder de vervloeking van Trente?

Trente gaat zelfs nog verder in de vervloekingen: "Indien iemand beweert dat er in de katholieke Kerk geen andere rangorden zijn (bedoeld is: in de hiërarchie. HJH) behalve het priesterschap, zowel meerdere als mindere door welke

(mindere rangorden) men als langs trappen opklimt naar het priesterschap, die zij vervloekt" (canon 2).

Canon 5 spreekt de vervloeking uit over hen die ontkennen dat in het Nieuwe Testament mensen tot priester moeten worden gewijd door middel van de zalving. Maar...

a. Paulus schrijft dat Timotheüs niet door zalving, maar door handoplegging in zijn bediening is gesteld, door de gezamenlijke oudsten: 1 Tim. 4: 14, door hemzelf: 2 Tim. 1 :6.

b. Nergens spreekt het N. T. over een zalving van ambtsdragers. Wél schrijft Johannes over een zalving, die alle gelovigen deelachtig zijn, nl. de zalving door de Heilige Geest (1 Joh. 2:27).

De brief aan de Hebreeënen zegt: "En niemand kan zich die waardigheid (bedoeld is: van het hogepriesterschap. HJH) aanmatigen, men moet evenals Aäron door God geroepen worden" (5:4). Maar we hebben gezien dat in heel het N. T. op geen enkele wijze sprake is van een roeping van God tot het hogepriesterschap, zelfs niet tot het gewone priesterschap als onderscheiden van het priesterschap van alle gelovigen.

"Ook Christus heeft Zichzelf niet de eer van het hogepriesterschap toegekend; dat heeft God gedaan, die Hem zei: Gij zijt Mijn Zoon, Ik heb u heden verwekt. En elders zegt Hij: Gij zijt priester voor eeuwig, op de wijze van Melchizedek" (5-6). Als zelfs Christus slechts op grond van een duidelijke goddelijke verordening de eer van het "priester zijn in eeuwigheid volgens de ordening van Melchizedek" heeft aanvaard, welk een vreselijke aanmatiging is het dan, wanneer mensen zich die eer toeschrijven, puur op grond van menselijke redeneringen, zonder enige steun in de Bijbel? Hoe kunnen zij ooit zo voor God verschijnen?

Zo spreekt de Heere!

De Heere sprak tot Israëel: "Als gij aan Mijn woord gehoorzaamt en Mijn verbond onderhoudt, dan zult gij -hoewel de hele aarde Mij toebehoort- van alle volken op bijzondere wijze Mijn eigendom zijn. Gij zult Mijn priesterlijk koninkrijk en Mijn heilig volk zijn" (Ex. 19:5-6).

Israëel is ongehoorzaam geweest en heeft het Verbond niet onderhouden. Toen is de Hogepriester Christus gekomen, die als een Lam Zich gehoorzaam tot de slachtbank liet leiden. Hij heeft ons toen, niet met wijwater, maar met Zijn eigen bloed voor altijd tot koninklijke priesters en priesteressen gewijd. Johannes zingt daarvan: "Aan Hem die ons liefheeft en van de zonde heeft verlost door Zijn bloed, die ons gemaakt heeft tot een koninklijk geslacht van priesters voor Zijn God en Vader, Hem zij de heerlijkheid en macht in de eeuwen der eeuwen!

Amen" (Openb. 1:5-6). En: "Zij zullen priesters zijn van God en Christus, en met Hem als koningen heersen, duizend jaren lang" (Openb. 20:6).

Laat u, christen, christin, deze koninklijke en priesterlijke waardigheid, dit deel hebben aan Christus, de Hogepriester en Koning, niet ontnemen. Laat u niet door een verwaten aardse priesterklasse degraderen tot enkel 'leek'. Laat dat niet toe, want het heilige bloed van Christus is ermee gemoeid.

Het Huwelijk

Daarover zegt het Concilie van Trente in de 24e zitting: "Omdat het huwelijk in de evangelische wet door Christus in genade staat boven de oude huwelijksluitingen, hebben onze heilige vaders, de concilies en de overlevering van de gehele Kerk steeds geleerd dat het huwelijk terecht onder de sacramenten van de Nieuwe Wet gerekend moet worden. Hiertegen zijn goddeloze mensen als waanzinnigen te keer gegaan en ze zijn niet alleen verkeerd over dit eerbiedwaardige sacrament gaan denken, maar ze hebben ook overeenkomstig hun gewoonte, terwijl ze onder voorwendsel van het Evangelie vleselijke losbandigheid introduceerden in woord en geschrift, veel dingen beweerd die geheel vreemd zijn aan het gevoel van de katholieke kerk en aan de vanaf de tijden van de Apostelen beproefde gewoonte, en dát niet zonder grote schade voor de christgelovigen. Het heilige en algemene Concilie wilde deze driestheid tegemoet treden en besloot daarom tot het uitdrijven van de voornaamste ketterijen en dwalingen van voornoemde scheurmakers, door het uitvaardigen van de volgende vervloekingen tegen de kettters zelf en tegen hun dwalingen." En dan volgen 12 vervloekingen, waaruit wij citeren: Canon 1: "Indien iemand beweert, dat het huwelijk niet echt en waarachtig een van de zeven sacramenten is van de evangelische Wet, door Christus ingesteld, maar een uitvindsel is van mensen in de Kerk, en ook geen genade meedeelt: die zij vervloekt".

Canon 4: "Indien iemand beweert dat de Kerk niet de bevoegdheid bezit om beletselen uit te vaardigen, die een huwelijk ongeldig maken of dat de Kerk gedwaald heeft in het uitvaardigen van huwelijksbeletselen: die zij vervloekt".

Canon 9: "Indien iemand beweert... dat allen een huwelijk kunnen sluiten die voelen dat ze de gave der onthouding niet hebben (ook al hebben ze een gelofte van celibaat afgelegd): die zij vervloekt".

Canon 12: "Indien iemand beweert dat huwelijkskwesties niet behoren tot de competentie van de kerkelijke rechters: die zij vervloekt".

Commentaar vanuit de Schrift

Het huwelijk is door God zelf ingesteld in de hof van Eden als een onverbreekbare verbintenis tussen één man en één vrouw. Christus wijst dan ook naar die oorspronkelijke scheppingsordinantie terug (Mark. 10:1-12). Nergens blijkt dat Christus de huwelijksluiting heeft ingesteld als een heilig gebeuren, waardoor het Nieuwe Verbond in Zijn bloed wordt uitgebeeld en Gods belofte bevestigd wordt dat wie in Christus gelooft, de vergeving van de zonde

ontvangt.

En als Christus dat niet heeft gewild, dan moeten wij dat aanvaarden. Het is Zijn bloed en Zijn leven, dat Hij voor ons heeft gegeven en Hij heeft daarom het recht om uit te maken, hoe wij deze zelfweggave van Hem in sacramentele tekenen moeten (en mogen) vieren.

Het concilie van Florence beroept zich op Ef. 5:32 om te bewijzen dat het huwelijk een sacrament zou zijn. Daar staat in de SV: "Deze verborgenheid is groot; doch ik zeg dit, ziende op Christus en op de gemeente". ("Dit geheim heeft een diepe zin. Ik voor mij betrek het op Christus en de kerk". r.-k. vert.). Maar...

1. In de eerste plaats is het Paulus die hier spreekt en niet Christus. En een sacrament moet door Christus zijn ingesteld.

Vervolgens gaat het hier om een gelijkenis. Paulus wil de diepe eenheid die er is tussen Christus en Zijn gemeente verduidelijken door het beeld van het huwelijk. Maar Christus heeft zo vaak gebeurtenissen uit het gewone leven gebruikt om daardoor Zijn leer gemakkelijker verstaanbaar te maken voor de eenvoudigen. Denkt u maar aan de bekende gelijkenis van de zaaier. Maar daardoor heeft Hij het zaaien van de tarwekorrels op de akker nog niet tot sacrament verheven.

2. Een gelovige christen zal zeker zulk een belangrijke gebeurtenis als de huwelijkssluiting brengen voor Gods aangezicht. En omdat de Heere een verbond heeft gesloten met de gelovigen en hun nageslacht, ligt het voor de hand dat ook de kerk betrokken wordt in de huwelijkssluiting. Paulus laat in 1 Kor. 7: 14 zien, hoe er een wijding uitgaat van de gelovige man en (of) vrouw en van de gelovige ouders. Zij zijn geheiligd in elkaar op grond van het Verbond Gods met de gelovigen. De huwelijkssluiting in het midden van de gemeente is dan ook een uiting van dankbaarheid jegens de God en Vader van Jezus Christus, die dat verbond bezegeld heeft in Zijn bloed. Het is tevens een ootmoedige smeking om Gods leiding in ons huwelijksleven.

3. Paulus schrijft in Rom. 13 over het gezag van de overheid als dienaar van Gods. "Wie Zich dus tegen het gezag verzet, verzet zich tegen Gods verordening, en wie dit doen, roepen een vonnis over zich af" (v. 2) Wanneer dan de r.-k. kerkleiders een huwelijk dat door de burgerlijke overheid als geldig is erkend, ongeldig verklaren (tenzij de Bijbel zelf zulk een huwelijk als ongeldig beschouwt, want in dat geval moet men God meer gehoorzamen dan mensen), dan verzetten zij zich dus tegen het wettige, van God gegeven, gezag van de burgerlijke overheid en roepen daarmee een vonnis over zich af. Want nergens staat dat de leiders van de gemeente tegen dat gezag mogen ingaan inzake de huwelijkswetgeving

Dus toch?

Altijd heb ik verdedigd dat de R.-K. Kerk consequent was in haar huwelijksmoraal en zich daarvan niet liet afbrengen, ook niet wanneer het over hoger geplaatste personen ging. Ik meende dat de Anglicaanse kerk haar ontstaan had te danken aan het feit dat de toenmalige paus niet wilde bewilligen in een nieuw kerkelijk huwelijk van Hendrik VIII, nadat hij van zijn wettige vrouw was gescheiden.

Ik las echter in het Katholiek Nieuwsblad van 6 dec. 85: "In 1983 gaf het Vaticaan toestemming aan prinses Michael van Kent en haar echtgenoot hun huwelijk in een katholieke kerk te laten inzegenen. Dat is gebeurd tijdens een eucharistieviering die geleid werd door kardinaal Hume. De prinses, wier huwelijk met de Britse bankier Tom Troubridge in een echtscheiding was geëindigd, mocht van toen af weer de communie ontvangen."

Dus toch: Quod licet Iovi non licet bovi = wat aan hoger geplaatsten wordt toegestaan, geldt nog niet voor de lageren in rang; het principe van de dubbele moraal. Of ook: Geld dat stom is, maakt recht wat krom is.

Overigens verwondert dat mij niet erg meer, nadat ik "Gods wil of mafia" van David Yallop heb gelezen.

Wat is het Evangelie?

Ofschoon deze brochure reeds indirect daarop een antwoord geeft, wil ik op deze laatste pagina dat nog eens kort herhalen. Het Evangelie is de blijde boodschap, dat er volle vergeving van onze zonden is en de belofte van eeuwig, onvergankelijk leven voor hen die in eenvoudig geloofsvertrouwen zich overgeven aan Jezus Christus.

De rijkdom van Gods genade is dus niet afhankelijk van de bemiddeling van andere mensen. Gods liefde en goedgunstigheid wordt niet ons deel, doordat wij bepaalde ceremonies ondergaan. Ze is evenmin het gevolg van onze eigen menselijke inspanning.

De barmhartige God en Vader opent Zijn armen voor ons, zodra wij onze schuld voor Hem hebben beleden en de verzoening met Hem slechts verwachten op grond van het heilige leven en sterven van Zijn Zoon.

Uit onszelf zijn wij niet tot zulk een algehele geloofsovergave in staat. Dat is het werk van de Heilige Geest in ons.

Maar Christus heeft ons verzekerd dat, wanneer wij bidden om de Heilige Geest, de hemelse Vader ons die Geest heel zeker schenken zal. Zie Lukas 11:11-13.

Bid dus om het geschenk van de Heilige Geest!